



Arkivsak-dok. 201958003-4
Saksbehandler Arnhild Opdahl

Saksgang
Fylkesutvalget 2019-2023

Møtedato

Utvalgssaksnr

Høringssvar – Forslag til endring av sameloven mv. (konsultasjoner) og utkast til veileder for kommuner og fylkeskommuner fra Trøndelag fylkeskommune

Fylkesrådmannens innstilling:

1. Fylkesutvalget i Trøndelag gir sin støtte til høringsforslaget om endringer i sameloven mv (konsultasjoner).
2. Fylkesutvalget i Trøndelag er positive til utkastet av veileder for kommuner og fylkeskommuner om konsultasjoner med samiske interesser med disse bemerkningene:
 - Konsultasjonsveilederen kan ta opp ytterligere praktiske eksempler på medvirkningstiltak.
 - Konsultasjonsveilederen kan beskrive flere metoder for medvirkning.

Vedlegg:

Nummererte vedlegg som følger saken:

- Høring - forslag til endringer i sameloven mv. (konsultasjoner) og utkast til veileder for kommuner og fylkeskommune

Andre refererte dokumenter i saken:

- [NOU 2007:13 Den nye sameretten](#)
- Sak 12/2009 Saksprotokoll fylkestinget i Sør-Trøndelag
- Sak nr 09/7 Fylkestinget i Nord-Trøndelag med innstilling fra Fylkesrådet
- [Prop 116 L\(2017-2018\) Proposisjon til Stortinget \(forslag til vedtak\)](#)
- [Trøndelagsplanen](#)
- [Samisk Råd](#)
- [Samarbeidsavtale mellom Sametinget og Trøndelag fylkeskommune 2019 - 2022](#)
- [Balansekunst - Kulturstrategi for Trøndelag 2019 - 2022](#)

Sammendrag

Kommunal og moderniseringsdepartementet har sendt forslag til endringer i sameloven mv. (konsultasjoner) og utkast til veileder om konsultasjoner for kommuner og fylkeskommuner med samiske interesser på alminnelig høring.

Lovendringer er en oppfølging av forslag om ny lov om konsultasjoner fra NOU 2007:13 *Den nye sameretten*. Fra høringsrunden i 2009 vurderte politikerne i de to tidligere fylkeskommunene at forslaget var omfattende, og at en sideordnet planlov for bestemte interesser i prinsippet ble feil. Lovforslaget fra 2019, slik det foreligger i høringen, er en bearbeidet versjon etter fylkeskommunen sitt høringssvar fra forrige høring. Det nye lovforslaget er forenklet og inkludert i allerede eksisterende lovverk

I høringen av «*Den nye sameretten*» fra 2009, uttrykte flere høringsparter behov for at den nye lovteksten om konsultasjoner ble utdypet med en veileder for fylkeskommuner og kommuner. I denne høringen foreligger det et forslag til konsultasjonsveileder. Veilederen gir eksempler på hvilke saker og hvordan konsultasjoner kan gjennomføres.

Bakgrunn:

ILO¹-konvensjonen nr 169, ble i 1990 ratifisert av Norge. ILO har ved flere anledninger slått fast at konsultasjoner og deltakelse utgjør hjørnesteinen i ILO-konvensjonen nr 169 og det framgår også av manual til ILO-konvensjonen. Artikkel 7 i konvensjonen omhandler urfolk sin rett til deltakelse og konstaterer blant annet at urfolk skal delta i utforming, gjennomføring og evaluering av utviklingsplaner og -programmer som kan få direkte betydning for dem.

¹ Den internasjonale arbeidsorganisasjonen

NOU 2007:13: *Den nye sameretten, foreslår nye lover om blant annet saksbehandling og konsultasjoner ved tiltak som kan få virkning for bruken av grunn og naturressurser i tradisjonelle samiske områder*

NOU 2007:13 var på høring i Nord- og Sør-Trøndelag fylkeskommune, Høringen ble behandlet i fylkestinget for begge fylkeskommunene i februar 2009.

Vedtak fra fylkestinget i Sør-Trøndelag, sak 12/2009:

Fylkestinget i Sør-Trøndelag viser til Samerettsutvalgets innstilling.

Fylkestinget viser videre til hovedformål med forslaget. Dette er å legge til rette for en effektiv gjennomføring av statens folkerettslige forpliktelser overfor samene. Et viktig hensyn er også at forvaltningen av grunn og naturressurser skal skje på en balansert og økologisk bærekraftig måte, og til det beste for både samisk kultur og næring, øvrig lokalbefolkning og allmenheten.

Fylkestinget har ut fra dette vurdert tre hovedområder i Samerettsutvalgets forslag og vil uttale følgende:

- 1. Fylkestinget støtter forslaget om opprettelse av kartleggingskommisjon og utmarksdomstol. Forslaget innebærer legalisering av gjeldende rettigheter for både den samiske og ikke-samiske befolkningen og kan etter fylkestingets mening bidra til bedre forutsigbarhet for utvikling av utmarksnæringene.*
- 2. Ny plan- og bygningslov initierer saksbehandlingsmetodikken i forhold til behandlingen av areal- og plansaker. Denne bør kunne sikre samisk medinnflytelse i beslutningsprosessen uten et omfattende særskilt saksbehandlings- og konsultasjonssystem*

Det blir i prinsippet feil å etablere en sideordnet planlov for bestemte interesser med egne endringer for informasjon og medvirkning

Det foreligger utkast til Lov om saksbehandling og konsultasjoner ved tiltak som kan få virkning for naturgrunnlaget i tradisjonelt samiske områder (Saksbehandlings- og konsultasjonsloven) Forslag i denne lovens §25 om Sametingets rett til å delta i offentlig oppnevnte råd, utvalg og nemder bør begrenses til å omhandle spørsmål som gjelder bruk, utnyttelse og disponering av grunn og ressurser i de tradisjonelt samiske områdene.

- 3. Fylkestinget går inn for at statsallmenningene fortsatt forvaltes etter fjelloven og legger vekt på tillemper av eksisterende forvaltningsordning. Det forutsettes at fjelloven suppleres slik at antall fjellstyrer kan vurderes, eventuelt reduseres gjennom sammenslåinger. Dette for at loven bedre kan virke etter hensikten med hensyn til samisk medvirkning og også legge til rette for en mer helhetlig utmarksforvaltning.*

I vedtaket til fylkestinget i Sør-Trøndelag er det punkt to som har spesiell betydning for denne saken.

Vedtak fra fylkestinget i Nord-Trøndelag, fattet i plenum 18.02.2009 var:

Fylkestinget i Nord-Trøndelag støtter hovedtrekkene i Samerettsutvalgets flertallsinnstillinger, med unntak av opprettelse av Hålogalandsallmenning, og med hovedvekt på følgende punkter:

- 1. Samerettsutvalgets enstemmige forslag til lov om Kartlegging og anerkjennelse av rettigheter til grunn og naturressurser i tradisjonelle samiske områder fra og med Troms og sørover.*
- 2. Samerettsutvalgets flertallsinnstilling om at forvaltningen av de tradisjonelle samiske områdene i Nord-Trøndelag, Sør-Trøndelag og Hedmark fortsatt forvaltes på lokalt nivå basert på revidert fjellov.*
- 3. Gjeldende forvaltningsordning for statsgrunn i Sør-Norge, med revidert Fjellov, bør innføres også i Nordland og Troms for å unngå en unødige oppsplitting i forvaltningen av det sørsamiske området. Det forutsettes at det gjennomføres nødvendige endringer i lovverket og i Statskog SF's vedtekter som sikrer sørsamisk representasjon.*
- 4. Samerettsutvalgets enstemmige forslag om ny lov om Saksbehandling og konsultasjoner ved tiltak som kan få virkning for naturgrunnlaget i de tradisjonelle samiske områdene i Norge.*

I vedtaket til fylkestinget i Nord-Trøndelag er det punkt fire som har spesiell betydning for denne saken.

Høsten 2018 fremmet Stortinget Prop 116 L (2017 – 2018) *Endringer i sameloven mv (konsultasjoner)*, som er en oppfølging av samerettsutvalgets forslag fra 2007. I lovforslaget foreslår de å lovfeste statens eksisterende folkerettslige forpliktelser om å konsultere samene i saker som gjelder dem.

Proposisjonen foreslår å endre Sameloven slik at den regulerer konsultasjoner. Samerettsutvalget sitt forslag var å opprette en egen lov om *saksbehandling og konsultasjoner*. Endringene i Sameloven er foreslått som nytt kapittel 4 og omhandler hovedtemaene (Prop 116 L):

- Hvordan konsultasjonsplikten bør reguleres i norsk rett
- Kravet til at konsultasjoner skal gjennomføres i god tro og med det formål om å oppnå enighet
- Hvilke tiltak det skal konsulteres om, og på hvilket stadium det skal konsulteres på
- Hvem som skal ha konsultasjonsplikt
- Hvem som skal konsulteres
- Virkningen av brudd på konsultasjonsreglene
- Samerettsutvalgets forslag til saksbehandlingsregler mv.

Faktiske opplysninger:

Om Trøndelag fylkeskommune

Trøndelag fylkeskommune ble etablert 01.01.2018 og har vedtatt Trøndelagsplanen 2019 - 2030 og samarbeidsavtale mellom Trøndelag fylkeskommune og Sametinget 2019 - 2023.

Trøndelag fylkeskommune

Click or tap here to enter text.

Trøndelagsplanen er innrettet med flere gjennomgående tema og samisk er et av dem. Et gjennomgående tema har som kjennetegn samfunnsrelevans på tvers av sektorer og ansvarsområder, og i disse områdene blir utviklingen påvirket av tiltak og handlinger som ofte styres av prioriteringer fra andre formål.

Samarbeidsavtalen mellom Sametinget og Trøndelag fylkeskommune ble vedtatt og signert i desember 2018. Det overordna målet med avtalen er å legge forholdene til rette for et varig samarbeid mellom partene i saker som angår samer og samiske områder i Trøndelag. I avtalen er partene enige om

«å ta et særlig ansvar for å ta vare på og legge til rette for utvikling av sørsamisk språk, kultur, næringsliv og samfunn for øvrig».

I strategi for kultur «Balansekunst» utdyper Trøndelag fylkeskommune sitt ansvar med å si:

... Sørsamisk språk er inne i en bevarings- og revitaliseringsfase. Det gjør språkarbeidet svært viktig framover, og er et nasjonalt ansvar Trøndelag skal ha.

Trøndelag fylkeskommune viser i planverket å ha et gjennomgående ansvar for sørsamisk språk, kultur og samfunnsliv i allerede vedtatte dokumenter.

Fra ord i planverket til handling i fylket, har fylkeskommunen flere arenaer der samiske spørsmål og tema blir satt på dagsorden. I denne sammenhengen blir to sentrale arenaer omtalt, Samisk råd² og Samiske språksentre i Trøndelag fylkeskommune.

Samisk råd er et rådgivende organ som drøfter og gir råd innenfor samiske spørsmål og tema. Rådet består av 19 medlemmer, med representasjon fra samiske lag, foreninger, institusjoner og politikere fra Sametinget, tospråkskommunene og fylkeskommunen. Rådet møtes minst to ganger i året. I de sakene rådet drøfter, følger momenter fra drøftingen saken fram til politisk behandling i Fylkesutvalget eller Fylkestinget.

Fylkeskommunen har tre sørsamiske språksentre, ett i hver tospråkskommune. Det er språksentrene som har best og mest språk- og kulturkompetanse. Fylkeskommunen har flere møtepunkter med språksentrene gjennom året, både i forhold til å dekke kompetansebehovet for fylkeskommunen og at språksentrene inviterer med fylkeskommunen når de arrangerer fagtreff.

Om høringen

Stortinget vedtok 9. mai 2019 å sende proposisjonen tilbake til regjeringen, og anmodet regjeringen om å sende forslaget til endringer i sameloven ut på alminnelig høring før saken fremmes for Stortinget til ny behandling.

Trööndelagen fylhkentjälte - Trøndelag Fylkeskommune sammen med kommunene Snåasen tjälte - Snåsa kommune, Meråker kommune, Holtålen kommune, Rørosen tjälte - Røros Kommune og Raarvihken tjälte - Røyrvik kommune ble av Kommunal- og moderniseringsdepartementet inviterte til møte

²Se eget punkt under refererte dokumenter om Samisk Råd.

om «Veileder for kommuner og fylkeskommuner om konsultasjoner med samiske interesser» tirsdag 14. mai 2019. Disse var representert fra Trøndelagen fylkhkentjælte - Trøndelag Fylkeskommune, seksjonene plan, kunst og kultur og utdanning. Møtet ga innspill til veilederen og hovedbudskapet var at veilederen må vise til praktiske eksempler og metoder for gjennomføring av konsultasjonen.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet sendte 29. november 2019 ut forslag til endringer i sameloven mv. (konsultasjoner) og utkast til veileder om konsultasjoner for kommuner og fylkeskommuner med samiske interesser på alminnelig høring.

Høringen omfatter

1. Forslag til endringer i sameloven mv (konsultasjoner)
2. Utkast til veileder for kommuner og fylkeskommuner om konsultasjoner med samiske interesser

Trøndelag fylkeskommune gir høringssvar på forslag til endringer i sameloven mv (konsultasjoner) og utkast til veileder for kommuner og fylkeskommuner om konsultasjoner med samiske interesser.

I forbindelse med høringen har fylkesrådmannen mottatt brev fra styret i etnisk og demokratisk likeverd.

Drøftinger:

Forslag til endringer i sameloven mv (konsultasjoner)

Forslag til endringer omhandler i hovedtrekk:

- Nytt kapittel 4 i Sameloven om konsultasjoner med
 - Konsultasjonsplikt for fylkeskommuner og kommuner
 - Saksbehandling av konsultasjoner, en del av gjeldende lovverk
- Konsultasjonsveileder for fylkeskommuner og kommuner

Forslaget om nytt kapittel i Sameloven innebærer at fylkeskommuner og kommuner §4.4 har plikt til å konsultere representanter for berørte samiske interesser i saker om lokale forskrifter og andre beslutninger eller tiltak som vil kunne påvirke deres interesser direkte.

Bakgrunnen for forslaget om lovendring ble utredet i NOU 2007:13, for å sikre ivaretagelse av samisk medinnflytelse med begrunnelse i ILO-konvensjonen. Et samlet samerettsutvalg, foreslo endringene som en egen lov. Høringen fra Trøndelag mente den gang at konsultasjonsforslaget kunne virke noe omfattende både for den som har konsultasjonsplikt og rett.

Med bakgrunn i den tidligere høringen er det nye forslaget forenklet ved å bli en del av Sameloven. Lovforslaget § 4-10 behandler forholdet til forvaltningsloven og annen lovgivning sammen med §4-1 4. ledd. §4-1 4. ledd konkretiserer hvilke bestemmelser kapittel fire ikke gjelder for.

Endringen innebærer en konkretisering av konsultasjonsplikten Nord- og Sør-Trøndelag fylkeskommune var positive til i 2009, og ønsket å få en nærmere konkretisering av. Konkretiseringen innebærer at Staten kan følge opp sine

folkerettslige forpliktelser overfor samene på en effektiv måte. Metoden for gjennomføring av forpliktelsene er nærmere presentert i konsultasjonsveilederen.

Trøndelag Fylkeskommune konstaterer at innspillene som ble gitt i forrige høring har bidratt til forenkling av loven, og lovforslaget er avstemt til annet lovverk for å unngå dobbeltsaksbehandling.

Utkast til veileder for kommuner og fylkeskommuner om konsultasjoner med samiske interesser

Konsultasjonsveilederen har som hensikt å gi kommunene og fylkeskommunene et praktisk hjelpemiddel ved gjennomføring av konsultasjonsplikten etter sameloven. Veilederen skal knytte regelverket til den praktiske hverdagen gjennom eksempler. Den beskriver ulike ordninger for medvirkning og hvordan disse kan bidra til å oppfylle konsultasjonsplikten.

Fylkesrådmannen har med utgangspunkt i samisk som et gjennomgående tema, valgt å drøfte konsultasjonsveilederen ut fra perspektivene i samarbeidsavtalen med Sametinget. Konkrete betraktninger av veilederen er ut fra områdene arealforvaltning og næringsutvikling, folkehelse, kultur og utdanning. Konkretisering av samarbeidsavtalen blir i stor grad gjort i saksdrøftinger i Samisk Råd, og konklusjonene fra drøfting og dialog følger saken i videre behandling.

Forvaltningsloven

Involvering og samhandling er innenfor flere arbeidsområder regulert av forvaltningsloven, og vil være den mest regulerende loven for konsultasjon når arbeidsområde ikke har særlover som berører temaet. Det nevnes i konsultasjonsveilederen at konsultasjon kan være hensiktsmessige for noen typer enkeltvedtak som involverer samiske interesser. I forslag til konsultasjonsveileder er enkeltvedtak nevnt. Saksområder som berører bruk av enkeltvedtak har i vurdering av veilederen et ønske om ytterligere utdyping av konsultasjoner i slike saker.

Arealplan og samfunnsliv

Konsultasjonsveilederen beskriver forholdet til annen lovgiving, og spesielt om plan- og bygningsloven(pbl). Denne loven har et bredt formål, og blir ofte omtalt som prosesslov. Grunnen til at PBL betraktes som en prosesslov, er egne bestemmelser om medvirkning og involvering. I tillegg viser loven til en rekke hensyn, som å sikre naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv, jordvern, verdiskaping og næringsutvikling, klima.

Dette innebærer en plikt for fylker og kommuner til å iverksette aktive tiltak for å få til ønsket medvirkning. Plan- og bygningsloven er med det utgangspunktet relatert til konsultasjonsordningen.

Kravene til medvirkning i loven ser ut til å ha fått fram en rekke involveringstiltak i fylker og kommuner, bl.a. workshops, verksteder mv. Dette har kommet ulike prosesser til gode, som i utgangspunktet ikke har formaliserte prosesskrav. Det synes å være en tendens til at det generelt legges økt vekt på forankring og medvirkning, for å få gjennomført planer og tiltak.

Medvirkningskravene i planprosessene kan i utgangspunktet synes å ivareta intensjonene i konsultasjonsordningen overfor den samiske befolkningen. Dette omtales også i veilederen. Det fastslås at det finnes en rekke gode ordninger som bidrar til samisk deltakelse i fylkeskommunale og kommunale beslutningsprosesser, og der vil det ikke være snakk om konsultasjonsprosesser i tillegg.

Det ligger et potensial i å bruke prosessregler på en tilpasset måte, og veilederen kan gjerne ta opp ytterligere praktiske eksempler på medvirkningstiltak i planprosesser

Næring

Næring har i samarbeidsavtalen med Sametinget ambisjoner om at et livskraftig, robust og allsidig samisk næringsliv som bygger på og tar hensyn til samisk kultur, natur og miljø. I arbeid med strategier og planer er samiske miljøer og interessenter deltakende i prosessene. For å forbedre involvering og samhandling i ulike prosesser og strategiarbeid kan det være hensiktsmessig å formalisere hvilke miljøer som skal involveres, og på hvilken måte.

Næring har ikke gjennomført involvering av eksterne parter i saker med enkeltvedtak. I slike saker kan det skape uhenksiktsmessig lang saksgang om dette skal gjøres. I enkeltsaker, hvor det er en klar kobling til samiske interesser, må det sammen med Sametinget gjøres en vurdering om involvering og konsultasjon. Lovendring med konsultasjonsveileder bør tydeliggjøre hvilke typer saker dette berører, og hvordan en praktisk kan gjennomføre en konsultasjon uten at saksbehandlingstida blir uhenksiktsmessig lang.

Folkehelse og samfunnsliv

I folkehelsearbeidet er medvirkning fra og samarbeid med mange aktører sentralt. Medvirkning er et av de grunnleggende prinsippene i folkehelseloven. Videre er medvirkning i planarbeid etter plan- og bygningsloven regulert ved § 5-1 hvor kommunen har et særlig ansvar for å sikre aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder barn og unge. Grupper og interesser som ikke er i stand til å delta direkte, skal sikres gode muligheter for medvirkning på annen måte.

Det er flere tilnærminger til medvirkning i folkehelsearbeidet. Dette blir i litteraturen ofte framstilt med den såkalte «medvirkningsstigen», hvor *høring* er nederst og full *medbestemmelse* på toppen av stigen - mens *dialog* er et godt stykke oppe på stigen, nært toppen. Høringer er slik sett bare en slags tilgjengeliggjøring av informasjon og ingen reell medvirkning. *Konsultasjoner* ligner på dialog og må derfor kunne karakteriseres som høyt oppe på medvirkningsstigen. Sett fra et folkehelseståsted må derfor bruk av *konsultasjon* være en positiv måte å få til medvirkning om samiske forhold og interesser.

Det finnes mye litteratur og erfaring om ulike medvirkningsprosesser i samfunnet forøvrig, som kan og bør brukes i denne formen for *konsultasjon*.

Fra folkehelse sitt ståsted vil det for denne målgruppen være viktig med konsultasjon ved utarbeidelse av spørsmål knyttet til helseundersøkelser. I tillegg viktig ved forhold vedrørende barn og unge i den aktuelle målgruppen

Kultur

I lovforslaget, Prop 116 L(2017-2018) Proposisjon til Stortinget og i veilederen blir begrepet kultur i en vid forstand brukt. Slik vi leser begrepet i teksten handler det om kultur som livsstil. Den britiske kulturforskeren Edward B. Taylor definerer kultur som

«...det komplekse hele som inkluderer kunnskap, tro, kunst, lover, moral, skikker og alle ferdigheter og vaner som folk har lært i egenskap av å være samfunnsmedlemmer.»

Den samiske kulturen sett i lys av en slik definisjon omfatter alt av tradisjonsbasert næringsliv samt materiell- og immateriell kultur.

Innledningsvis i veilederen står det en del om hvordan lovendringen forholder seg til eksisterende lovverk. Der er ikke kulturloven³ nevnt. Men loven har allikevel en viss relevans. Ifølge kulturloven skal fylkeskommunen legge til rette for et bredt spekter av kulturvirksomhet. Og i loven er kulturvirksomhet definert som også å omfatte å «*verne om, fremme innsikt i og videreføre kulturarv.*» Dette gjelder da også samisk kultur. Selv om samisk ikke er nevnt eksplisitt i denne loven, kan vi se den i sammenheng med sameloven § 1-1. Der står det at formålet med loven er å «*...legge forholdene til rette for at den samiske folkegruppe i Norge kan sikre og utvikle sitt språk, sin kultur og sitt samfunnsliv.*»

I forslaget til konsultasjonsveileder henvises det spesielt til samarbeidsavtalen mellom Sametinget og Trøndelag fylkeskommune, vedtatt og signert desember 2018. Det overordna målet med avtalen er å legge forholdene til rette for et varig samarbeid mellom partene i saker som angår samer og samiske områder i Trøndelag. Partene enige om

«å ta et særlig ansvar for å ta vare på og legge til rette for utvikling av sørsamisk språk, kultur, næringsliv og samfunn for øvrig».

Til grunn for samarbeidsavtalen legges internasjonale avtaler og forpliktelser om urfolks rettigheter, samt lover, forskrifter og retningslinjer som berører samiske interesser og regulerer samarbeidet⁴.

Trøndelag Fylkeskommune har i vedtatt planverk konkretisert forpliktelsene i samarbeidsavtalen med Sametinget. Trøndelagsplanen beskriver samisk som et av flere gjennomgående tema. Et av målbildene i planen er:

«I 2030 er kunst og kultur en viktig drivkraft for samfunnsutvikling i Trøndelag. Det betyr blant annet at samisk språk og kultur skal være levende og synlig i Trøndelag. For å oppnå dette er det vesentlig med god kjennskap til samiske forhold i den øvrige befolkningen for utvikling av Trøndelag som samisk område.»

³ Ny kulturlov er varslet

⁴ Samarbeidsavtalen med Sametinget, del 3 pnkt j

Trøndelag fylkeskommune

Click or tap here to enter text.

I kulturstrategien «Balansekunst» for Trøndelag 2019-2022 er det vedtatt flere strategier innenfor det samiske feltet. Strategier som omfatter utvikling av samisk kultur og språk som forventer tverrfaglig tilnærming og jevnlig dialog med samiske organisasjoner og interesser.^[1] En konsultasjonsveileder og bruk av denne, kan bli et sentralt verktøy for å realisere strategiene i samhandling med samisk miljø.

Utdanning

Trøndelag fylkeskommune skal videreutvikle en desentralisert videregående skole som kan gi ungdommene våre muligheter til en fremtidsrettet utdanning, som svarer til behovet i næringslivet og offentlig sektor, der kunnskap er driveren i utviklingen.⁵ Sektor utdanning tilbyr opplæring i samisk språk og kultur på videregående nivå, og bidrar til at fylkeskommunale videregående skoler tilrettelegger for opplæring i samisk språk, samiske fag og samisk kultur og historie.⁶

Utdanning ser positivt på de foreslåtte endringer i sameloven vedrørende utvidet konsultasjonsrett og konsultasjonsplikt og imøteser utkast til veileder som et nyttig og klargjørende verktøy i fremtidig saksbehandling.

Fylkesrådmannens konklusjon:

Utgangspunktet for høringen er at forslagene skal sikre en effektiv gjennomføring av statens folkerettslige forpliktelser overfor samene gjennom hensiktsmessige prosedyrer, når det overveies å treffe tiltak som kan få direkte betydning for samene. Konsultasjonen skal foregå i god tro, i former som er tilpasset forholdene, og med målsetting om å oppnå enighet om eller samtykke til de foreslåtte tiltakene. Fylkesrådmannen mener det er positivt at konsultasjonsplikten blir formalisert i Sameloven.

Fylkesrådmannen gir sin støtte til innholdet i Prop 116L Endringer i sameloven om konsultasjoner som bygger på samerettsutvalgets flertallsinnstillinger og innsendte høringssvar fra Nord-Trøndelag fylkeskommune og Sør-Trøndelag fylkeskommune i 2009.

Fylkesrådmannen er positiv til veileder for kommuner og fylkeskommuner om konsultasjoner med samiske interesser, og mener den blir viktig i praktisering og gjennomføring av konsultasjoner. Det er ønskelig at veilederen beskriver eksempler på medvirkningsmetoder og tar opp ytterligere praktiske eksempler på medvirkningstiltak i planprosesser.

^[1] Samarbeidsavtalen med Sametinget, del 3 pnkt a om Samisk Råd

⁵ Økonomiplanen 2020 - 2023

⁶ Samarbeidsavtalen med Sametinget, del 1 Opplæring pnkt a